

PRAGA PARÍS BARCELONA

© Collection Centre Pompidou, Disa, BMM / Adam Rzepka, © BMM - Gestion droits d'auteur, © The Moroccan Gallery in Bmo, © Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

**MODERNITAT
FOTOGRAFICA
DE 1918 A 1948**

18 maig - 12 setembre 2010

M^NAC
Museu Nacional
d'Art de Catalunya

Palau Nacional
Parc de Montjuïc
Barcelona
www.mnac.cat

Amb la col·laboració
Agrolimen¹

Una setmana més, el Tribunal Constitucional continua desfloreant la margarida de la sentència de la constitucionalitat de l'Estatut. Mentrestant, l'independentisme va fent via. La setmana passada la mesa del Parlament català va acordar d'admetre a tràmit la iniciativa popular per a convocar una consulta per via de referèndum sobre la independència de Catalunya. Es tracta de la primera iniciativa popular (IP) que es presenta des que es va aprovar la nova llei de referèndums, del 10 de març passat, i ha estat presentada amb el suport de la Coordinadora Nacional per la Consulta sobre la Independència.

L'èxit de la pregunta. La pregunta que, finalment, es vol sotmetre a consulta és: "Per tal que el Parlament de Catalunya porti a terme les iniciatives necessàries per fer efectiva la voluntat popular, està d'acord que la nació catalana esdevingui un estat de dret, independent, democràtic i social integrat a la Unió Europea?" De fet, la formulació de la pregunta ha estat clau per a aconseguir que reïxi la iniciativa. El redactat s'adiu molt amb els plantejaments que ja ha fet sempre l'ex-vocal del CGPJ, el notari Alfons López Tena. Al reportatge "El referèndum possible" d'EL TEMPS –publicat el 2 d'octubre del 2007– López Tena ja defensava que, amb l'actual marc constitucional i el text final del nou Estatut, seria possible de proposar una consulta independentista. Un argument que es va reforçar amb l'aprovació de la llei de referèndums, ara fa poc més de tres mesos. L'actual marc legal permet al govern català de convocar, segons que preveuen la Constitució i l'Estatut, referèndums sobre aquells àmbits dels quals tingui competència. De manera que, si bé el govern català no pot convocar una consulta directament sobre la independència, sí que en pot convocar una sobre si els ciutadans estimen oportú que el Parlament impulsi una proposta de reforma constitucional, una capacitat que sí que preveuen les competències de les autonomies.

La IP, en aquesta ocasió, recull en la formulació de la pregunta proposada el contingut que s'ha sotmès a votació a la major part de consultes populars

EL TEMPS

Reunió de la mesa del Parlament. Dimarts dia 8 de juny va admetre a tràmit la IP per a convocar un referèndum oficial independentista.

El referèndum oficial fa un pas

Ara que la mesa del Parlament català ha aprovat l'admissió de la IP per a un referèndum independentista s'engega el procés de recollida de signatures per a demanar la convocatòria de la consulta. Una decisió que, amb tota probabilitat, haurà de prendre el Parlament la legislatura vinent.

independentistes dutes a terme fins ara. Però hi afegeix, a l'inici, el text següent: "Per tal que el Parlament de Catalunya porti a terme les iniciatives necessàries per fer efectiva la voluntat popular", de manera que hi introdueix la competència del Parlament d'impulsar una reforma constitucional.

Precisament per això, una altra IP presentada en termes similars, però sense recollir aquest fragment inicial a la pregunta, no va passar el tràmit d'acceptació de la mesa del Parlament.

La recollida de signatures. Una vegada admesa a tràmit la IP, ara la

comissió promotora vol demanar al Parlament l'aclariment d'alguns conceptes que la llei no defineix prou. Són aspectes com ara la definició de l'univers de la població que ha de servir per a calcular el nombre de signatures que cal recollir (un 3% de la població, diu la llei), a quina junta electoral cal adreçar-se i més elements de caràcter tècnic que els impulsors de la iniciativa no volen deixar oberts a la improvisació.

Aclarits aquests termes, i un cop el Consell de Garanties estatutàries hagi emès el seu informe –PSC i PP, des d'un primer moment, ja van anunciar que durien l'admissió de la IP a aquest òrgan–, començarà el procés de recollida de signatures, quan la junta electoral corresponent hagi aprovat i validat el model dels plec per a la recollida de signatures. L'informe del Consell de Garanties no és vinculant, de manera que, sigui quin sigui –tot i que els organitzadors consideren que no pot ser sinó positiu, vist que l'informe dels lletrats del Parlament ja ho va ser–, el procés de recollida de signatures es durà a terme durant un període de sis mesos, prorrogable a vuit.

Una de les consultes populars independentistes dutes a terme a centenars de municipis de Catalunya (Sant Cugat del Vallès, el 13 de desembre de l'any passat).

El paper dels partits. Sense cap mena de dubte, Esquerra és la formació del Parlament que ha viscut l'admissió d'aquesta IP al Parlament com un èxit. De fet, ha estat presentada gràcies a la nova llei de referèndums, un dels punts del seu programa electoral i que es va incorporar al programa del tripartit, que s'ha desenvolupat des de la conselleria de Governació, a mans ara del republicà Jordi Ausàs.

ERC ha deixat clar que s'implicarà totalment en aquesta iniciativa i en la recollida de signatures. El president de la formació, Joan Puigcercós, declarava, just després de l'admissió de la IP, que a Catalunya "s'ha iniciat un procés irreversible cap a la celebració d'un referèndum oficial per a decidir el seu futur". I que el referèndum és la resposta més oportuna a la sentència del Tribunal Constitucional espanyol sobre l'Estatut. "Donar la paraula al poble sobre el futur de Catalunya", deia Puigcercós, i afegia: "Contra el Constitucional, referèndum; contra el centralisme, democràcia."

Esquerra ha trobat en aquest camí un espai que li permet de brandar un èxit, especialment, per mostrar-lo a una part d'aquells sectors electorals independentistes més descontents amb la gestió dels republicans dins el tripartit.

De fet, precisament per això, CiU, ha volgut desinflar, de seguida, les expectatives que pogués suscitar aquesta IP. A la mateixa conferència de premsa posterior

a l'acceptació a tràmit de la IP, el portaveu de CiU al Parlament, Oriol Pujol, advertia a Esquerra que aquesta IP no li serviria per a "redimir els seus pecats" amb el tripartit. De fet, des de CiU s'ha volgut deixar clar que van votar acceptar a tràmit la IP perquè complia la llei. Amb tot, també han volgut palesar des d'un primer moment que, a parer seu, es tracta d'un "gran engany" als ciutadans, perquè si finalment s'aconsegueixen les signatures necessàries, sempre caldrà el permís del govern espanyol per a fer la consulta. Aquest argument ja el va fer servir la formació per a no donar suport a la llei de consultes, que finalment fou aprovada per PSC, ERC i ICV-EUiA. De fet, CiU –tal com va explicar Oriol Pujol– ha manifestat que si governa modificarà la llei de referèndums per a no fer-la dependent de Madrid. La direcció de CiU no vol que el debat polític giri al voltant de la IP, sinó que considera que cal prioritzar uns altres temes més urgents, com ara la sortida de la crisi. Josep Antoni Duran i Lleida, portaveu de CiU al Congrés també ha declarat que la federació no durà al programa electoral la convocatòria d'un referèndum independentista.

Al seu torn, al PSC li ha creat una situació incòmoda. Tan incòmoda que ha fet tot allò que ha estat al seu abast per impedir el tràmit de la IP, incloent-hi un contrainforme jurídic al que havien elaborat els lletrats del Parlament. I ha anunciat que enviarà la decisió de la me-

sa al Consell de Garanties Estatutàries, tot i ser un tràmit purament informatiu. L'actitud del PSC ha estat criticada pels impulsors de la IP, que consideren que els socialistes catalans han pres una decisió política a la mesa del Parlament, per bé que la funció d'aquest òrgan, en aquest cas, hauria de ser estrictament de caràcter tècnic, de valoració de la validesa legal de la iniciativa. I, segons l'informe dels lletrats del Parlament, la IP compleix la legalitat. No s'expliquen, a més, que el PSC hagi donat suport a l'admissió d'unes altres ILP –tot i després haver-les rebutjades al tràmit parlamentari–, com ara la que es va presentar per a impulsar la doble línia d'escolarització, contra l'actual sistema d'immersió lingüística, que fou admesa a tràmit per la mesa (perquè era tècnicament correcta), però fou rebutjada al seu pas pel Parlament. Tanmateix, el PSC també ha sabut trobar en la IP un argument per a remarcar allò que, segons el seu parer, és una "deriva independentista" de CiU.

Els impulsors de la IP també han valorat positivament el suport d'ICV-EUiA al tràmit de la IP. Els ecosocialistes, tot i no compartir les tesis independentistes, consideren que no es pot rebutjar una proposta de caràcter democràtic com aquesta de voler impulsar un referèndum.

El PP, juntament amb els PSC i C's, van votar contra l'admissió de la IP. Els populars han volgut carregar les culpes –com C's– al PSC, que assenyalen com a responsables d'haver permès l'aprovació de la llei de referèndums, i donar ales als seus socis de govern independentistes. Així mateix, els populars han retret a CiU que hagi perdut "la centralitat" política. Una centralitat que, naturalment, diuen que representen ells.

Un cop s'hagin obtingut les signatures –que els impulsors de la IP consideren que aconseguiran amb escreix–, arribarà al Parlament la proposta de convocar el referèndum. Ja serà la legislatura vinent. I llavors arribarà el moment, com afirmava un diputat entre passadissos al Parlament, "que tothom s'haurà de mullar". La Moncloa encara no podrà dir res. Només hi tindrà dret de vet si els partidaris del referèndum són majoria al Parlament i el govern convoca la consulta.

Enric Rimbau